

Vergaderjaar 2025–2026

22 054

Wapenexportbeleid

Nr. 484

BRIEF VAN HET PRESIDIUM

Aan de Leden

Den Haag, 25 juni 2026

Het Presidium legt hierbij, conform artikel 7.35 lid 2 van het Reglement van Orde, aan u voor het verzoek van de commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking bij brief van 25 juni 2026 om de Algemene Rekenkamer te verzoeken onderzoek te doen naar de exportcontrole van strategische goederen.

Het Presidium stelt u voor in te stemmen met het bijgevoegde verzoek en dit door te geleiden aan de Algemene Rekenkamer.

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
Van Campen

**BRIEF VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE
HANDELEN EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan het Presidium

Den Haag, 25 juni 2026

De vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking heeft op 25 juni 2026 ingestemd met een aan de Kamer voor te leggen verzoek aan de Algemene Rekenkamer tot een onderzoek naar exportcontrole van strategische goederen, in het kader van het verantwoordingsonderzoek over het huidige begrotingsjaar.

Het tweede lid van artikel 16a van het Reglement van Orde bepaalt dat de commissie voor de Rijksuitgaven advies dient te geven, voordat aan de Kamer wordt voorgesteld de Algemene Rekenkamer te verzoeken een onderzoek in te stellen. De commissie voor de Rijksuitgaven heeft geadviseerd dit verzoek op enkele punten aan te passen om tot een nadere afbakening en invulling te komen. Het advies en het aangepaste voorstel vindt u in de bijlage.

Namens de leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking verzoek ik u aan de Kamer voor te stellen, de Algemene Rekenkamer te verzoeken onderzoek te doen naar de exportcontrole van strategische goederen. Ik verzoek u te bevorderen dat de Kamer hierover zo spoedig mogelijk een beslissing neemt.

De voorzitter van de commissie,
Den Hollander

De griffier van de commissie,
Van der Leeden

VOORSTEL VOOR VERZOEK AAN ALGEMENE REKENKAMER ONDERZOEK NAAR DE EXPORTCONTROLE VAN STRATEGISCHE GOEDEREN IN HET KADER VAN HET VERANTWOORDINGSON- DERZOEK

De commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking wenst in het licht van de controlerende taak van de Kamer inzicht in de wijze waarop de criteria voor de verlening van vergunningen voor de export van strategische goederen worden toegepast. In het bijzonder vraagt de commissie daarbij aandacht voor de vraag op welke wijze het criterium van «mensenrechten» meeweegt binnen de acht criteria en de buitenlandpolitieke toets voor de vergunningaanvraag.

De commissie wordt jaarlijks met een rapportage over het Nederlandse exportcontrolebeleid geïnformeerd, de laatste ontvangen rapportage gaat over 2024. Na ontvangst van deze rapportage heeft de commissie in de regel een commissiedebat met de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de Minister van Buitenlandse Zaken. Het kabinet rapporteert versneld aan de Kamer over besluiten over wapenexportvergunningen boven de drempelwaarde van € 2 miljoen, in overeenstemming met de motie van het lid El Fassed c.s. uit 2011. Verder publiceert het Ministerie van Buitenlandse Zaken op de website van de Rijksoverheid maandoverzichten van alle afgegeven vergunningen voor militaire en dual-usegoederen. Ook worden regelmatig Kamervragen gesteld over dit onderwerp.

De Algemene Rekenkamer heeft in het Verantwoordingsonderzoek over 2025 onderzoek gedaan naar de controle van de doorvoer van strategische goederen. De Rekenkamer heeft daarbij toegang tot de relevante documentatie op het departement en de uitvoering bij de Douane. Daar het onderzoek was beperkt tot de doorvoer van strategische goederen zou de commissie de Rekenkamer willen verzoeken om in vervolg hierop ook onderzoek te doen naar de exportcontrole van strategische goederen.

Om de Algemene Rekenkamer optimale ruimte te geven voor een eigen invulling van het onderzoek, is het verzoek van de commissie globaal geformuleerd. De Algemene Rekenkamer wordt verzocht in het kader van het verantwoordingsonderzoek over het begrotingsjaar 2026 onderzoek te doen naar de exportcontrole op strategische goederen en de volgende hoofdvragen mee te nemen:

- Op welke wijze geeft de Rijksoverheid uitvoering aan de exportcontrole van strategische goederen met de daarvoor geldende criteria, de buitenlandpolitieke toets door de Minister van Buitenlandse Zaken en de toepassing van het criterium «mensenrechten»?
- Welke mogelijkheden ziet de Rekenkamer voor verbeteringen van de wijze waarop de Kamer wordt geïnformeerd over de exportcontrole van strategische goederen?

De commissie voor de Rijksuitgaven adviseerde de Rekenkamer in overweging te geven bij de afbakening en invulling van het onderzoek rekening te houden met het feit dat in de Strategische Evaluatie Agenda van de Minister van Buitenlandse Zaken een evaluatie over wapenexportbeleid is gepland eind 2027. Naast het verzoek om verzoekonderzoek heeft de commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking aandachtspunten meegegeven over de voorgenomen beleidsevaluatie wapenexport (van 13 mei jl. 2026Z10042).

Om dubbel werk te voorkomen en betrokkenen bij de uitvoering van de vergunningverlening niet onnodig te belasten, geeft de commissie de Algemene Rekenkamer de overweging mee de afbakening en invulling van het onderzoek nader te bepalen, in relatie tot de in de SEA opgenomen evaluatie, zodanig dat beide onderzoeken elkaar aanvullen en niet overlappen.